

UGRIZ KLOPA

Aktivnost klopov je odvisna od zunanje temperature. Pozimi otpnejo, aprila se zbudijo, v maju, juniju in juliju je njihova aktivnost največja. Zelo so odvisni tudi od vlage. Največ klopov je na vlažnih mestih mešanih gozdov z gosto podrastjo do nadmorske višine 600 m. Njihovi gostitelji so lahko divje in domače živali, tudi ptice.

Pri ugrizu porine klop svoj rilec globoko v kožo in se tam zasidra z dvema kaveljčkoma. Ugriz ni boleč in klopa opazimo šele, ko se napije krvi. Pri tem se poveča od 1,5 na 6 mm in več v premeru. Vbodno mesto začne srbeti.

Vsi klopi niso okuženi. Okužen klop lahko z ugrizom prenaša dve bolezni - klopni meningoencefalitis in Lymsko boreliozo.

Inkubacija **klopnega meningoencefalitisa** je 7 - 20 dni, večinoma 10 dni. Bolezen poteka v dveh fazah. V prvi fazi je virus v krvi. Bolnik ima nekaj dni vročino, glavobol in otrpel tilnik. Po večdnevnem premoru, navadno brez bolezenskih znakov, sledi druga faza, ko se virus naseli v osrednjem živčevju in povzroča vnetje možganskih open ali možganovine. Večina obolenj je blagih in mine brez zdravljenja v nekaj dneh, lahko pa pušča tudi posledice. Za bolezen imamo učinkovito cepivo.

Tudi **Lymska borelioz**a poteka v več fazah, ki se raztegnejo v mesece in se neprepoznana in nezdravljena nadaljuje v kronično obolenje več telesnih organov. V prvi fazi je prizadeta koža. Kaže se kot rdečina v nivoju kože, ki na sredi blede, rdeči rob pa se v obliki obroča širi v okolico. Velikost obroča lahko doseže tudi velike dimenzije. Obroč se običajno pojavi približno 14 dni po ugrizu klopa, lahko tudi 90 dni kasneje. Več kot polovica bolnikov navaja srbenje v predelu izpuščaja. Izpuščaj je lahko na mestu ugriza ali drugje. Lahko je eden ali jih je več. Polovica bolnikov se ne spomni predhodnega ugriza klopa. Bolezen zdravimo z antibiotiki.

UKREPI:

1. Pred vsakim spomladanskim, poletnim in jesenskim sprehodom po gozdu, gozdnih obronkih ali travnikih otroka namažite s primernim sredstvom proti mrčesu.
2. Ko se vrnete s sprehoda, dobro preglejte celega otroka.
3. Če ste našli klopa, ga je potrebno čimprej odstraniti. Za odstranitev uporabite navadno pinceto ali pinceto, ki je namenjena odstranjevanju klopov.
4. Klopa odstranite doma. Le izjemoma je odstranitev potrebna pri zdravniku.
5. Po odstranitvi klopa razkužite mesto, kjer je bil prisesan, prav tako pinceto, ki ste jo uporabili.
6. Po odstranitvi klopa opazujte otroka za morebiten pojav zgoraj opisanih bolezenskih znakov. Predvsem bodite pozorni na okroglo, ovalno oz. obročasto rdečino kjerkoli po telesu še več tednov po ugrizu.

CEPLJENJE: Proti klopnemu meningoencefalitisu obstaja učinkovito cepivo. Cepimo od dopolnjenega 1 leta starosti in ne glede na letni čas. Osnovno cepljenje vključuje tri odmerke cepiva.

Otroci, ki v tekočem letu dopolnijo 3 leta, imajo osnovno cepljenje brezplačno. Otroci, ki v tekočem letu dopolnijo 3 leta in so že bili samoplačniško cepljeni s tremi odmerki cepiva, imajo brezplačne tri naslednje odmerke cepiva.

Pri izbranem zdravniku vašega otroka se informirajte glede začetka cepljenja in časovnih razmikov med posameznimi odmerki cepiva.